

København den 3. juli 2025

Til Børne- og undervisningsminister Matias Tesfaye

Cc. medlemmer af Folketingets Børne- og undervisningsudvalg

Som medlemmer af Skolealliancen for Specialundervisningstilbud ønsker vi hermed at kommentere på de breve, børne- og undervisningsministeren har sendt til hhv. Børne- og undervisningsudvalget samt kommunalbestyrelserne som opsamling på resultaterne fra STUK's første tilsyn med kommunernes indgåelse af kvalitetsaftaler med specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem og med behandlings- og specialundervisningstilbud.

STUK har ligeledes præsenteret resultaterne for Skolealliancen for Specialundervisningstilbud. Skolealliancen har derudover holdt møde med STUK, hvor der var en konstruktiv dialog om tilsynet med kvalitetsaftalerne. Derfor undrer vi os over ministerens udlægning, idet ministeren i brevet til udvalget skriver, at "Ingen kvalitetsaftaler, som hidtil er undersøgt, opfylder kravene i folkeskoleloven" og vi vil derfor gerne nuancere perspektiverne i brevet.

Først og fremmest vil vi gerne understrege, at de 176 kvalitetsaftaler er indgået ud fra kommunernes vurdering af tilbuddenes kvalitet. Derfor er det væsentligt at skelne mellem kvaliteten af kvalitetsaftalerne, som STUK forholder sig til, og kvaliteten af specialundervisningstilbuddene. Derudover er det vigtigt at slå fast, at der er væsentlig forskel på, hvorvidt der er mangler i kvalitetsaftalens indhold, eller om kvalitetsaftalen indeholder et egentligt lovbrud jf. folkeskoleloven og lov om behandlings- og specialundervisningstilbud. Endelig er det i den sammenhæng vigtigt at pointere, at kommunen i så fald har godkendt dette formentlig ikke tilsigtede lovbrud, da alle de gennemgåede kvalitetsaftaler er godkendte aftaler.

I brevet til kommunalbestyrelserne fremhæves blandt andet "Tilbud med matrikler med for stor geografisk afstand" som væsentlige mangler. Her vil vi påpege, at dette kriterie hverken fremgår af lovgivning eller vejledning, men af "Spørgsmål og svar" på STUK's hjemmeside, som i øvrigt blev offentliggjort og opdateret undervejs i overgangsperioden for indgåelsen af kvalitetsaftalerne. Vi har tidligere påpeget vores kritik og været i dialog med STUK herom, idet denne vejledning fra STUK ikke tager højde for bevæggrundene for skolens organisering, men udelukkende forholder sig til et skøn ud fra den geografiske afstand mellem matrikler.

Af mindre mangler viser resultaterne en mangelfuld eller manglende beskrivelse af blandt andet "Elevernes lærings- og undervisningsmæssige behov" samt "Medarbejdernes kvalifikationer og kompetencer til at varetage specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i hele folkeskolens fagrække.". I denne sammenhæng vil vi påpege, at vi i en længere periode har været og fortsat er i dialog med STUK om, hvornår disse punkter i kvalitetsaftalerne kan vurderes fyldestgørende i deres beskrivelse, idet der ikke foreligger nogen vejledning hertil. Dialogen med både STUK og skolerne har handlet om, "hvad" og "hvordan" disse punkter skal udfyldes i kvalitetsaftalen, frem for hvorvidt skolerne må siges at leve op til kravene jf. folkeskoleloven.

De foreløbige resultater fra STUK's tilsyn kan således siges at være udtryk for en kort indkøringsfase og manglende vejledning til både kommuner og specialundervisningstilbud, om hvordan kvalitetsaftalen konkret skal udfyldes. Det er derfor vores vurdering, at konklusionen på STUK's tilsyn er, at der er tale om første runde af godkendelse af en helt ny aftaleform, som derfor kræver tydeligere vejledning og en helt

naturlig justering efter første forsøg. Konklusionen kan derimod ikke være, at kvaliteten på specialundervisningstilbuddene ikke er høj, da det ikke er det, STUK har ført tilsyn med.

Til gengæld er det vigtigt at være opmærksom på, at de første tilsyn fra både kommuner og Socialtilsyn på baggrund af de godkendte kvalitetsaftaler nu er afholdt. Tilsynet er et vigtigt redskab til at sikre kvaliteten på skolerne, hvorfor vi har et tæt samarbejde med både skoler, Socialtilsyn og kommuner om, hvordan vi sikrer konstruktive og dialogorienterede tilsyn.

Vi vil meget gerne invitere ministeren og udvalget på besøg på et behandlings- og specialundervisningstilbud for at drøfte, hvordan tilbuddene arbejder med at sikre høj kvalitet i arbejdet og for at møde elever, lærere og pædagoger.

Vi håber, at ministeren og udvalget vil tage vores bemærkninger med i det videre udviklingsarbejde på området.

Vi står selvsagt til rådighed for spørgsmål og dialog om kvalitetssikring af specialundervisningstilbuddene på børne- og ungehjem og på behandlings- og specialundervisningstilbuddene.

Med venlig hilsen

Mads Roke Clausen
Direktør, LOS

Jon Krog
Direktør, Selveje Danmark

Hanne Dalsgaard
Formand, FADD

Peder Meisner
Generalsekretær, KFUM's Sociale Arbejde

Poul Erik Clausen
Generalsekretær, Jysk Børneforsorg/Fredshjem

Ebbe Wendt Lorenzen
Generalsekretær, LIVSVÆRK